

- Enders M., Einleitung, [w:] *Anselm von Canterbury*, Über die Wahrheit. Übersetzt, mit einer Einleitung und Anmerkungen herausgegeben von Markus Enders, Hamburg 2001.
- Friedländer P.: *Platon*, t. 1, Berlin 1954.
- Hirschberger J.: *Geschichte der Philosophie*. Band I: Altertum und Mittelalter, Freiburg et al. 1991¹⁴.
- Historisches Wörterbuch der Philosophie, t. 12, red. J. Ritter i in., Basel 2005.
- Kahn Ch.H.: *Język i ontologia*, tł. B. Żukowski, Kęty 2008.
- Kräpíec M.A.: *Metafizyka*, Lublin 1985.
- Poznawać czy myśleć, Lublin 1994.
- Prawda a byt, [w:] *Spór o prawdę. Zadania współczesnej metafizyki* 13, red. A. Maryniarczyk, K. Stępień, P. Gondek, Lublin 2011, s. 13-23.
- Maryniarczyk A., Prawda w filozofii realistycznej, [w:] *Spór o prawdę. Zadania współczesnej metafizyki* 13, A. Maryniarczyk, K. Stępień, P. Gondek, Lublin 2011, s. 235-260.
- Platon: Państwo, tl. W. Witwicki, Kęty 2009.
- Powszechna Encyklopedia Filozofii, t. 8, red. A. Maryniarczyk, Lublin 2007.
- Słownik terminów Arystotelesowych, [w:] *Aristoteles*, Dzieła wszystkie, t. VII, Warszawa 2003.
- Szaif J.: Die Geschichte des Wahrheitsbegriffs in der klassischen Antike, [w:] *Die Geschichte der philosophischen Begriffs der Wahrheit*, red. M. Enders, J. Szaif, Berlin–New York 2006, s. 1-32.
- Tatarkiewicz W.: Układ pojęć w filozofii Arystotelesa, Warszawa 1978.
- Tomasz z Akwinu, św.: *Quaestiones disputatae De veritate. Dysputy problemowe O prawdzie*. Przekład – studia – komentarz, thum. A. Białek, red. A. Maryniarczyk, Lublin 1999.
- Überweg F., Grundriß der Geschichte der Philosophie. Band III: Die Philosophie der Neuzeit bis zum Ende des XVIII. Jahrhunderts, Berlin 1924.
- Wesoły M.: Parmenides, fragmenty poematu „O naturze”, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” 2 (2001), s. 71-85.

THE PROBLEM OF TRUTH IN THE PHILOSOPHY OF ARISTOTLE

Summary

The article deals with the problem of truth by Aristotle. The study begins a presentation of the main cognitive dispositions, mentioned in Book VI of *Nicomachean Ethics*, by which man achieves the truth. A next object of analysis is the truth in logical understanding. Its “place” is the intellect performing acts of judgment, standing at the basis of discursive knowledge. Having in mind that the determinants of so understood truth are things, further investigations are focused on except logical aspects of truth. Aristotle defines them, as in the case of logical truth, on the base of human cognitive dispositions, which—apart from discursive knowledge (*epistēmē*)—include theoretical wisdom (*sophia*), practical wisdom (*phronēsis*), desire (*orexis*), and art (*technē*). The actions emerging from these dispositions are also a form of cognitive agreement with reality, and consequently can be considered as a kind of truth. Despite that here as well, the truth is connected with the cognitive functions, its determinants are also real things. This leads to a crucial question of the presented article which concerns the truth of things themselves. According to Author, Aristotle does not give a directly answer, although his certain remarks touch this problem. Their examination allows better to understand the later conceptions of truth.

Summarised by Rev. Tomasz Duma

Słowa kluczowe: Arystoteles, prawda, prawda w rozumieniu logicznym, pozalogiczne aspekty prawdy, poznanie dyskursywne (*epistēmē*), mądrość teoretyczna (*sophia*), mądrość praktyczna (*phronēsis*), pragnienie (*orexis*), sztuka (*technē*).

Key words: Aristotle, truth, truth in logical understanding, extra-logical aspects of truth, discursive knowledge (*epistēmē*), theoretical wisdom (*sophia*), practical wisdom (*phronēsis*), desire (*orexis*), art (*technē*).

Information about Author: Rev. TOMASZ DUMA, Ph.D.—Department of Metaphysics, Faculty of Philosophy, John Paul II Catholic University of Lublin; address for correspondence: Al. Racławickie 14, PL 20-950 Lublin; e-mail: tduma@kul.pl